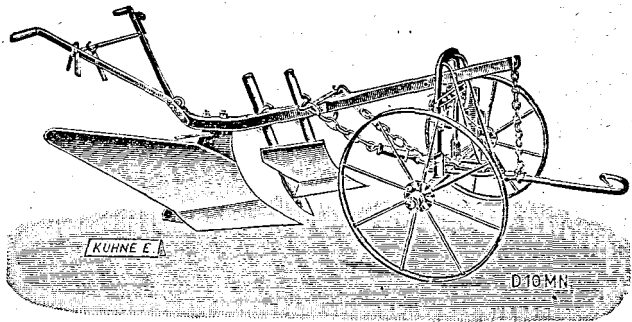

ERDÉLYI GAZDA

XLV. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1913. Julius 13.

28. SZÁM.

ŐSZI IDÉNY 1913.

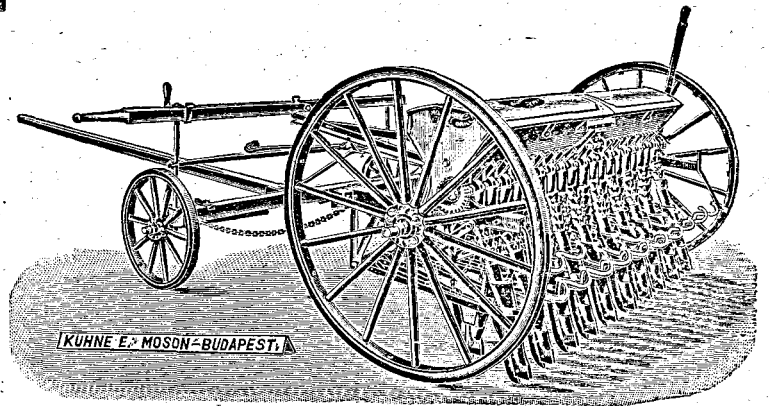
Egy- és többvasu ekéket,
mindenféle talajmivelőeszközöket,
A vetőmag előkészítésére:

gabonatisztító- és szelelőrostákat, konkolyvolasztógépeket,

hirneves vetőgépeket; legújabb és legtökéletesebb páratlansoru

„ROYAL DRILL“ sortrágyázó vetőgépeket,
„VERA II“ kanalas sorvetőgépeket,
„MOSONI DRILL“ és „PRIMA“ vetőgépeket
elismert elsőrendű kivitelben szállit:

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár részv.-társaság **Moson.**
Motorhajtásu takarmánykamrafelszerelések.

Eladó

40 darab elsőrendű tenyésztésre kiválóan alkalmas szőke mangalica koca, 10 darab eredeti báznai koca, 3 darab 4 éves árdeni kanca, melyből kettő darab fias, 1 darab 4 éves, 1 darab 1 éves árdeni csődör, 8 darab szőcsi ménesből származó különböző kora anyakanca, melyből hat darab fias.

Két darab könnyű gazdasági straf-szekér.

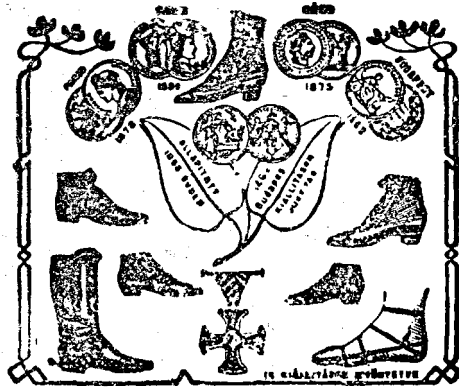
Az állatok megtekinthetők Pátrubány Miklós marosbogáti gazdaságában. Bővebb felvilágosítást ad:

Pátrubány Miklós Marosvásárhely.

2943

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.
Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítenek.

2019

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a 31 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.
Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-intézet. Kérjen ajánlatot!

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.
Igazgatóság Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.
F. év novem. hó 1-től saját székházába, a Kálvin-térre helyezték át.

Biztosításokat elfogad tűz és jékkár ellen, ugyszintén a emberéletre a legkülönbözőbb módokat szerinti, előnyös feltételek mellett. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

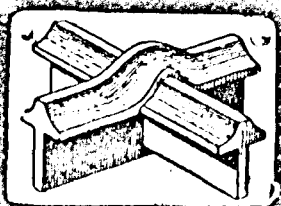
A lefolyt 12 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzleti-lesleléből, közgyűlési határozat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.— K
Tartalékok	3,357.603.— „
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett: tüzkárokból	10,740.000.— „
jékkárokból	5,042.000.— „
Biztosított érték tűzben 1912. évben	860,000.000.— „
jégben 1912 évben	63,090.000.— „
Életizlet állománya	15,240.080.— „

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társulati-méltósága

„GONDVISELÉS” Országos Központi Segélyező Társulat
utján 101 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiküldésű (önállóítási) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésükkel. Tájékoztatót készíttünk küld bármelyik is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 2008

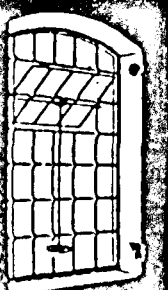

Szab.

„Köpplinger“-rendszerű Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak.
Egyedül gyártója: — ismertetéssel és költségvetéssel díjtalanul szolgál.
vasszerkezetű és idomvasablakgyár. Telefon 53-22

Leptér János Budapest, X., Asztalos Sándor-ut 16.

**A KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság**

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzüintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.302.692 korona 10 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kama-

2004

tozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáráttal.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Gazdatiszti

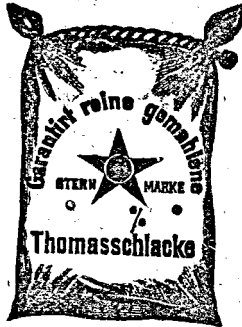
vagy urad. intézői állást keres azonnali belépésre, 27 évi gyakorlattal, k.-monostori gazd. tanintézeti oklevéllel bíró, 50 éves, ref. vallásu, nős, családos gazdatiszt.

Cim: a kiadóhivatalban.

2947

**ŐSZI TRÁGYÁZÁS!
THOMASSALAK**

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

Kalmár Vilmos

a Thomaspohosphätfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49.

Különösen a jelenlegi **RENKIVÜLI OLCSÓ ÁRAKRA** figyelmeztetjük a vásárlókat.

Birtokbérlet.

Háromszéken az uzoni vasuti állomástól 6 km., Sepsiszentgyörgy állomástól pedig 5 km. távolságban 280 katasztrális hold szántóföldből s egy tanyából álló birtok

ez év ősztől

BÉRBE ADÓ.

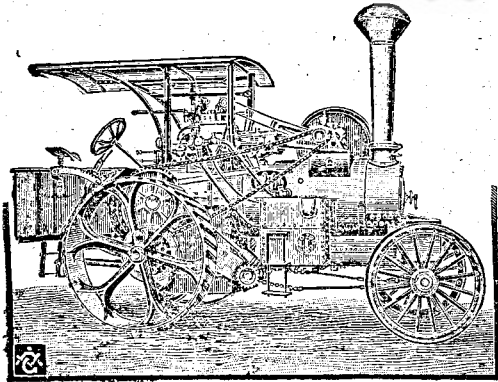
Cim megtudható:

Pieszlinger Károly gyárigazgatónál.

Brassó-pályaudvar.

2946

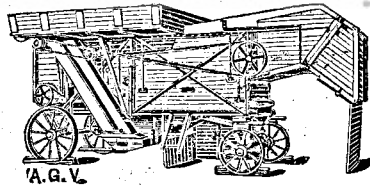
Az állami gépgyár gyártmányai:

Utimozdonyok

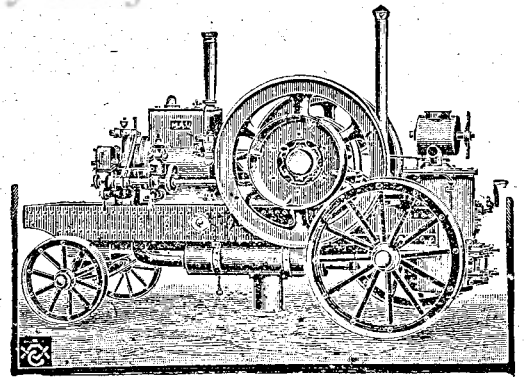
14 légkörnyomásra, compound rendszer szerint szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre! Gazdaságos üzem! Gőzcséplőgépek hajtására, tehervontásra és utánuk akasztott ekevel való szántásra alkalmasak.

Acélkeretű golyós-csapágyas cséplőgépek.

Csekély hajtóerősükséglet! Csekély kenőanyagfogyasztás! Tengelykopás kizárva! Nagy teljesítő képesség!

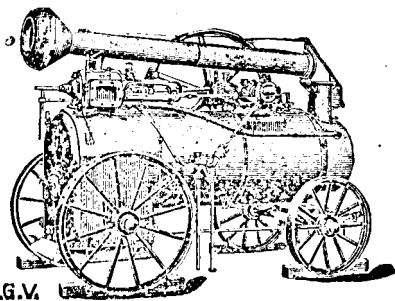
Szivógázlokomobilok

Ujdonság! Szabadalom!
Rendkívül olcsó üzem! Zajtalan működés!

Könnyű kezelés!

Üzemköltség naponként kb. 5 korona.

Földgázüzemre is alkalmasak!

GOZLOKOMOBILOK

10 légkörnyomásra szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre egyaránt alkalmasak. Nagy munkaképesség. Csekély vonóerősükséglet. Nagy tüzelőanyag- és vízmegtakarítás.

Eredeti „Kalmár“-féle gabonatisztító rosták.
Resicai acélekék.

Laas rendszerű répakapák.

Losonci egyszerű és műtrágya vetőszerkezettel kombinált

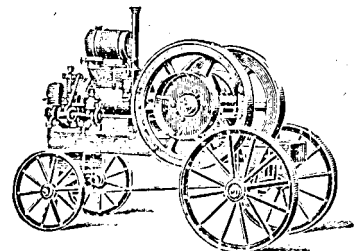
vetőgépek.

Gyomirtó boronák.

Szénagyűjtők.

Fűkaszálók. — Aratógépek.

2021 II.

Benzinlokomobilok

porlasztóval (karburátor) és szabadalmazott szelephűtéssel ellátva.

Megbízható üzem! Egyenletes járás!
Egyszerű kezelés! Kevés benzinfogyasztás!

Nyersolajlokomobilok.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigynöksége Budapest, Váci-körút 32. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A gazdák Kolozsváron. —k. —t.	315
A kisgazdák peren kívüli jogvédelméről. Szász Albert dr.	315
A kolozsvári gazdasági akadémia tanulmány- kirándulása. Sztankovics János.	318
Tárca:	
Gróf Mikó Imre és a magyar föld. Tokaji László.	316
Egyleti élet:	
Meghívó. — Bárá Ghyllányi Imre üdvözlése. — Szántásverseny Kidében.	319
Vegyes közlemények.	319
Hirdetések.	

A gazdák Kolozsváron.

Kincses Kolozsvár városában nagy napjai lesznek az idei őszön nemcsak az erdélyi, de az egész nagy magyarországi gazdatársadalomnak. A XVII. erdélyrészi tenyészállat- és IX. mezőgazdasági gép- és terménykiállítással kapcsolatban ugyan is az Erdélyi Gazdasági Egylet — mint az adott körülmények között erre a leg-hivatottabb — országos földbirtokpolitikai nagygyűlést hívott egybe szeptember hó 7-ére, Mátyás király szülővárosába, Kolozsvárra.

A nemzeti földbirtokpolitika megteremtésének kérdésével foglalkozott eddig a Magyar Gazdaszövetség, foglalkozott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, foglalkozott még korábban az Erdélyi Gazdasági Egylet és foglalkozik ma már a kérdéssel az egész nagy magyar társadalom. Alig múlik el nap, hogy a magyar nemzeti földbirtokpolitika megteremtését sürgető közvélemény immár türelmetlen, szinte követelő megnyilvánulásával lépten-nyomon ne találkozni.

A magyar földbirtokpolitika rég megoldásra váró kérdésének állandó felszínen tartása, sürgetése mindaddig hiábavalónak bizonyult. Pusztába hangzott el a magyar középbirtokos osztály jajveszkelése, süket fülekre talált a gazdatársadalmi szervezetek kérése és a tárt karok helyett szükkeblüen begombolt kabátokra és lezárt Wertheim szekrényekre találtak a nemzeti földbirtokpolitika bará-

tainak a magyar föld megteremtésére irányuló törekvései.

Éveken keresztül hiábavalónak bizonyult minden igyekezete a magyar gazdatársadalomnak, hogy a magyar földet magyar kézen megtarthassa és minden év és minden további óra, amely még ilyen hiábavaló törekvésekben telik el, a magyar földre óriási vérvesztést jelent. Sürgősen, férfias és határozott lépések megtételére van már halaszthatatlanul szüksége e nagyfontosságú kérdésnek és ezt látva az Erdélyi Gazdasági Egylet, még a tavalyi év végén elhatározta, hogy pontos és megbízható statisztikai adatok alapján fogja igazolni a jelen siralmas és egyre rosszabbodó helyzet tarthatatlanságát és ezeknek a minden kétségét eloszlató és kizáró, máris megdöbbentő adatoknak alapján végérvényes és határozott lépés megtételére fogja kényszeríteni a kormányt, amelynek akcióképességét az utóbbi időkben az immár állandósulni látszó áldatlan politikai tuskák bénítják meg.

E nagy statisztikai munka elvégzéséhez szükséges anyagiak felett az E. G. E. nem rendelkezett. A nemes ügyek azonban mindenkor és mindenhol könnyen találtak megértőkre. Az E. G. E. az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesülethez fordult anyagi támogatásért, mely egyesület igazgató-választmánya készséggel ajánlotta fel egy ilyen statisztikai kimutatás összeállításához szükséges anyagiakat.

Am nagy jelentőséggel bírtak a földbirtokpolitika ügyében tartott eddigi Gazdaszövetségi és O. M. G. E. gyűlések, mert ezeken a magyar gazdatársadalom legjobbainak, színe-javának ezrei jelentek meg és hoztak egyhangu határozatokat, de mindezeknél a nagygyűléseknél sokkal nagyobb jelentőségű lesz az E. G. E. szeptember 7-iki országos gyűlése, mert ezen mostan már számszerű adatokkal is be lesz bizonyítva mindaz, amit az eddigi összes e tárgyban tartott nagyfontosságú gyűlések hangoztattak és hirdettek. Ezek után már nem lesz lehetséges többé kibuvót találni az altruista bank

emlegetésével, vagy a telepítési törvény novelláris módosításával, mert a számokban kifejezett, 10 év alatt elkallódott magyar föld százmilliókra menő értékével szemben, egy 15 millió koronás alaptőkéjű, altruistának nevezett — és felerészben haszonszerzésre alakult pénzintézetek fuziója útján összehozott — bankmentési képességének emlegetése örökre lehetelenné válik.

A telepítési törvény foldozása, a világosan beszélő számoknak megismerése után szintén lehetelenné válik. Amint meg fogja semmisíteni, mert meg kell hogy semmisítse a szept. 7-iki nagygyűlés az utóbbi időben követett birtokpolitika irányát, úgy meg is fogja jelölni azt az új, egészséges irányt, amelybe a magyar nemzeti földbirtokpolitika ügyét terelni kell. Az államnak épp ugy feladatai vannak e téren, mint a társadalomnak. A földbirtokváltozások mai állapotának ismerete alapján az állam feladatait Bethlen István gróf, a társadalom feladatait pedig Tokaji László fogja megjelölni.

Ennek az egész ország gazdatársadalmát megmozgató birtokpolitikai nagygyűlésnek idején alkalma lesz az ország gazdaközönségének a legnagyobb magyar királynak Mátyásnak, az igazságosnak szülővárosában meglátni az E. G. E. kiállításain Erdély mezőgazdaságának és állattenyésztésének a tükrét és meg fog győződni arról, hogy igenis érdemes és szükséges az erdélyi magyar birtokosság ügyét felkarolni, hogy a haladás útján gyorsabban, az anyaországi gazdákkal párhuzamban mehessenek ők is előre.

—k. —t.

A kisgazdák peren kívüli jogvédelméről.

Írta:

és az E. G. E. szociális tanfolyamán előadta

dr. Szász Albert,

Marosvásárhely sz. kir. város tb. főügyésze, mócsi ügyvéd.

III.

A bánalpenz alatt azon összeget értjük, melyet valamely fél a szerződés megkötésekor avégből ad, vagy ígér, hogy biztosítsa magának azt a jogot, hogy a

Tisztelt Cim!

Van szerencsénk b. tudomására adni, hogy Állattenyésztési Osztályunk vezetője augusztus hó második felében, már az alpesi lehajtás megkezdésekor Svájcba fog utazni több megrendelés foganatosítása végett.

Azon t. Tagjaink tehát, kik ezirányu szükségletüket ezen alkalommal óhajtják biztosítani, sziveskedjenek megrendeléseiket minél előbb bejelenteni és ha az utazásban személyesen résztvenni akarnának, ugy ezen szándékukat is közölni kérjük.

Budapesti 1913. július hó.

Kiváló tisztelettel

Lényeges behozatali kedvezmény.

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete.

szerződéstől bármikor visszaléphessen, a mely esetben azután a kikötött bánatpénz elvész. Itt már a kártérítés előre precizírozva van és több nem követelhető, mint éppen a bánatpénz. Abban különbözik tehát a foglalótól, hogy a foglalónál a foglaló elveszése mellett a szerződést szegő a kártérítéstől nem szabadul meg, míg a bánatpénznél a bánatpénz lefizetése mellett minden egyéb kötelezettsége megszűnik.

A *kötbér* már egyesíti magában ugy a foglalót, mint a bánatpénzt. A kötbér az, ha a felek abban állapodnak meg, hogy az, aki vagy nem kellő módon, vagy nem a kellő időben teljesíti a szerződést, a másik félnek bizonyos összeget tartozik fizetni. A kötbérnél még kártérítés is követelhető, ha külön ki nincs kötve, hogy a nem teljesítés, vagy nem kellő teljesítés esetén csupán csak a kötbért köteles megfizetni. Ekkor már bánatpénz jellegével bír.

Mindezekről különbözik az *előleg*. Ennek csupán annyi jogi minősége van, hogy bizonyítja a szerződés megkötését, de ezt sem megtartani, sem a kétszeresét követelni nincsen jogában a másik félnek a szerződést szegőtől.

Az *adásvételi szerződésnél* jogcím a *vétel*. Innen kapja a nevét is. Mielőtt az adásvételi szerződést megkötjük, ismerünk kell a megveendő ingatlanok telekkönyvi számát, állapotát. Elmegyünk a telekkönyvi hatósághoz és ott mindenekelőtt elkérjük az illető község betűsoros mutatóját. Ez a könyv feltünteti egy községnek telekkönyvi tulajdonosait s a tulajdonosok neve mellett azon telekkönyvek számait, ahol az illető ingatlannal bír. Mikor a telekkönyvek számait megkaptuk, rendre kérjük ki egyenkint a telekkönyveket, mert egyszerre csak egyet adnak ki. Ezután írónnal jegyzeteket csinál-

lunk róluk. (Tintával nem szabad a telekkönyvvel jegyzeteket csinálni.) Mindenekelőtt megnézzük az A lapot. Itt van följegyezve az ingatlan maga, az ingatlan rendszáma, helyrajzi száma, a művelési ág, a dűllő neve és hogy hány hold és hány □-öl. Itt megállapíthatjuk azt is, hogy vajjon melyik rend és hrzi. számot akarjuk megvenni, vagy melyik rend és hrzi. számból akarunk vásárolni. Ha valamely ingatlan alá van huzva, az azt jelenti, hogy az az ingatlan leiratott ebből a telekkönyvből és átíratott más telekkönyvbe, de más rendszám alá. Ha még sem vagyunk egészen tisztában azzal, hogy ez azon ingatlan, amelyet meg óhajtunk venni, akkor elkérjük azon községnek térképét és a helyrajzi számot ott nézzük meg. Azután rajzot készítünk a kérdéses hrzi. számú ingatlanról és annak szomszédairól. Feljegyezvén a szomszédos hrzi. számú ingatlanok számait is. Most szomszédosítunk, vagyis megnézzük, hogy a szomszédos hrzi. számú ingatlanoknak kik a tulajdonosai. Ezt megkapjuk úgy, hogy a térképhez hozzá van fűzve a hrzi. számok jegyzéke, minden hrzi. számhoz hozzá lévén írva, hogy az melyik számú telekkönyvben foglaltatik.

Mikor így meggyőződünk róla, hogy melyik a kérdéses ingatlan, megnézzük a B lapon, hogy például az A+5 rend 452a, 453a hrzi. számú ingatlanok ki, vagy kik a tulajdonosai? A helyszíneléskor a tulajdonosok nevei is az A lapon voltak feljegyezve. Most azonban helyszíneléskori tulajdonos alig van és a tulajdonosok nevei a B lapon vannak feljegyezve, legfeljebb az A lapon még egy pár olyan régi tulajdonos neve szerepel, akik ugyan rég meghaltak, de hagyatékuk lejárata még nincs és így még az ők nevükön áll az ingatlan. Megnézzük tehát

a B lapon, hogy az A lapon feltalált A+5 rendsz. 452a, 453a hrzi. számú ingatlanon ki, vagy kik a telekkönyvi tulajdonosai. A B lapon egész végig megnézzük. Ha alá van huzva valamelyik név, az azt jelenti, hogy már nem tulajdonos és a neve után oda van jegyezve az a B szám is, amely alatt a nevével másra ment át az ingatlan. Lehet azonban, hogy később az illető újon visszaszerezte az ingatlant s azért kell végig átnézni a B lapot. Az is lehet, hogy B alatt például Nagy János megszerezte az ingatlan 1/2 részét és később B3 alatt az ingatlan másik 1/2 részét is megszerezte. Ekkor már Nagy János az egész ingatlan tulajdonosa, de fel kell jegyeznünk azért pontosan, hogy az A+5 rend. 452a, 453a hrzi. számú ingatlanoknak Nagy János 1/2 részben B3 alatt a másik 1/2 részbeni tulajdonos, mert az adásvételi szerződésbe azt fogjuk most már beírni, hogy Kis Péter megvásárolja Nagy Jánosnak a mócsi 23. sz. tjkönyvében A+5 rend. 452a, 453a hrzi. sz. ingatlanokból a B1 és B3 alatt bejegyzett ingatlan jutalékait. Felette fontos az, hogy ha a B lapon az áll, Nagy János idősebb, vagy Nagy János a Péteré, azt akkor úgy is írjuk be a szerződésbe, mert másképp visszautasítják a kérést. Előfordul az is, hogy Nagy János B alatt csak úgy van beírva Nagy János és B3 alatt, a mikor az ingatlan másik felerészéhez is hozzájutott, akkor már úgy írták be a telekkönyvbe, hogy Nagy János a Péteré. Ezen a bajon úgy segítünk, hogy egyszerűen Nagy Jánost írunk be a szerződésbe és Nagy János is úgy írja alá. A községi előljárástól azonban kérünk egy bizonyítványt, mely szerint az előljárást igazolja, hogy a mócsi 23. sz. tjkönyvben B1 alatt szereplő Nagy János és a B3 alatt szereplő Nagy János a Péteré egy és ugyanazon személy.

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TÁRCAJA.

Gróf Mikó Imre és a magyar föld.

Írta:
Tokaji László.
III.

Lehet-e ennél nagyobb erővel felrázni egy nemzetet, amely tespedésnek indult, lehet-e meggyőzőbben elétárni a fenyegető veszélyeket és lehet-e hatékonyabban nevelni, irányítani egy csüggedt generációt? Így írni, ilyen megkapó külső mezbe öltöztetni a tanulságos igazságokat — valóban csak korát megelőző lángelme képessége lehet!

Ime, Mikó Imre egy félszázaddal ezelőtt rámutatott az erdélyi magyar föld veszedelmére. Arra a veszedelemre, amelyre mi csak most kezdünk ébredni s amelyet ma már talán megállítani sem lehet!... Igaz, be kell vallanunk, hogy a jelenben sem a kormányon, sem a társadalom élén nincsenek Mikó Imréink! Nincsenek, vagy ha vannak — még nem öltötték fel fegyverzetüket és haboznak a porondra kiállani... A Mikó Imre ötven éves riadójának újra megszólaltatása — legyen a mai nemzedék lelkiismeretének hívó és bátorító szózata azokhoz, akik talán érzik magukban az erőt és képessé-

get arra, hogy az ő itt maradt vezéri programját és kardját felragadva élünkre álljanak, de a kezdeményezés első nagy lépését megtenni még tétováznak!...

És most foglalkozzunk Mikó Imrének — az erdélyi muzeum egyesület után kedveltségben mindjárt következő — második gyermekével, az erdélyi gazdasági egylettel.

Mindjárt a megalakulás évében, 1844-ben, az első 39 törzstag között ott találjuk a ő nevét is.

A kezdettől Gróf Bethlen Pál elnöklete alatt működő fiatal egyesület több-kevesebb sikerrel működött egészen a szabadságharc kitöréséig

Ettől kezdve — öt éven át — egészen 1853-ig, sok minden egyébgyütt, ez a zsenge társadalmi intézmény is stagnált, szünetelt és bizony-bizony a végkimulás szélén állott.

1853-ban kezdettek a lelkek lassan-lassan feléledni a nagy lidércnyomás alól, mely a magyar szabadságharc sikertelensége folytán, a nemzet testét, lelkét megfektette.

A gondviselés különös és kiváló kegyének lehet tekinteni, hogy ebben a szomorú korszakban, amelyben az erőszak útján alapított kormányhatalom előtt már magyarnak lenni is bűn volt, egy olyan férfit nyertünk, aki ritka böl-

ceséggel és mélyreható belátással nemcsak fel tudta fedezni azt az ösvényt, amely a minden oldalról fenyegető veszélyek között is nyitva maradt a lelki szemei előtt lebegő szent cél: hazája és nemzete haladása és boldogulása felé, hanem szilárd elhatározással rá is lépett ez ösvényre és ritka tapintattal egybe tudta gyűjteni azokat a tényezőket és erőket is, amelyeket ez ösvényen előre vezetni és vezérsége alatt a közjóért működtetni jónak látott.

Ez a férfiú gróf Mikó Imre volt.

1853. év január 21.-én a kolozsvári kaszinó termében a gazdasági egyesületnek még életben levő tagjai értekezletre gyűltek össze és ott elhatározták, hogy: „az egylet 1844.-ben legfelsőbb helyen jóváhagyott alapszabályainak újbóli megerősítése a múlt időbeli pénztári viszonyok kitisztázása, befizetetlen részvények felvétele, az egylet birtokának miben állása s néhány évi fizetetlen adójának felsőbb helyen elengedtetése, új részvényesek iránt kibocsátandó felszólítási tervkészítés, illető helyeken és utakon eszközöltessék“.

E határozatok végrehajtásával az értekezlet gróf Mikó Imrét bizta meg oly kéréssel, hogy eljárása eredményéről annak idején tegyen jelentést.

1854 elején értesítette a gróf az értekez-

Miután a B lapot is megnéztük, át-
térünk a C lapra. Itt vannak a terhek fel-
jegyezve. A haszonélvezeti jog is itt van
beiktatva. Ha törölt féltel van, a feljegy-
zés mellé oda van írva: törlés C x alatt.
Mikor az ingatlant megvesszük, lehet,
hogy átveszünk egy és más terhet. Ezt a
szerződésbe ki is kell tüntetni, mert ha
az ellenkezője ki nem tűnik a szerződés-
ből, úgy vélelmezhetik, hogy az ingatlant
tehermentesen vettük meg. Megjegyzem,
hogy az ingatlant terhelő adókat és illeté-
keknek is utána kell nézni, mert 3 évig
mindig be lehet kebelezni ezeket az új
tulajdonos ingatlanaira is és így jó az el-
adó adó és illeték tartozását az adóhiva-
tálnál, vagy a községi előljárásnál meg-
tudni, nehogy 1—2 év múlva, a mikor
az eladónak nem lesz semmi vagyona,
a megvett ingatlanból elégitse ki magát
a kincstár. Vannak még a telekkönyv-
ben írónnal bejegyzett számok is néha.
Ezek az ugynevezett széljegyzetek. A mi-
kor egy tkvi. beadvány bejön, rögtön en-
nek a számát bejegyzzi a tkvbe, mielőtt
elintéznék. Ezeket a beadványokat is meg
kell nézni, mert egy régiebb beadvány
mindig megelőzi az újabbat.

Mikor mindezekkel készen vagyunk,
megírjuk az adásvételi szerződést.

Adásvételi szerződés.

1 K helyez: Mely kötötett egyfelől Nagy János mocsí
lakos mint eladó, másfelől Kis Péter
mocsí lakos mint vevő között, a következő fel-
tételek mellett.

1. Nagy János eladja a mócsi 23. sz.
tkönyvben A + 5 rend. 452a, 453a hrzi.
számu ingatlanokból a B1 és B3 alatt be-
kebelezett ingatlanjuttalékát Kis Péternek.
Kis Péter ezen ingatlant megveszi.

2. A közös megegyezéssel megállapo-
dott vételár 400, azaz négyszáz korona,
mely összegből 200 korona úgy fizettetik

let tagjait, hogy egy azon év január 24.-én kelt
rendelete a vidékparancsnokságnak tudatta vele,
hogy miután az alapszabályok már 1844. május
1.-én legfennsőbbleg szentesítve voltak, újboli
megerősítés szüksége, az 1852. év március
26.-iki birodalmi egyesületi törvény értelmében
nem forog fenn. Az egyesület tehát folytathatja a
maga működését, evégre újból kell megalakulnia
és ezért mindjárt a folyó 1854. év februárius
26.-ára össze is hívta az egyesület tagjait alakuló
közgyűlésre.

Az egyesület eddigi elnöke, gróf Bethlen
Pál lemondván, az egybegyűltek az alakuló
közgyűlés vezetésére gróf Mikó Imrét kérték
fel, ki a közgyűlést az itt következő beszéddel
nyitotta meg.

„Tíz évvel ezelőtt, mindön nemzetünk
régí álmából fölébredve férfias öntudatra ju-
tott s a közmunkásság minden terét elfog-
lalta, alakult e hazában is a gazdasági egy-
ület... A törvényhozás, hatósági gyűlések és
egyéni szorgalom — úgy mondának — nem
teszi egy jóra való nemzet összes igyekezeté-
nek egész körét. Ott van még egy hatalmas
tényező, az egyesületi tér, millió áldásnak
szülője, ezerekre hasznos munkássági mező,
köz- és magánjólétnak kiapadhatlan forrása.
Ide is terjesszük ki figyelmünket, itt is mun-
káljuk a hon és magunk javát — volt a
jelszó. És fölmutatták, példányul állíták elénk
a haladó külföldet, kivált az egyesületi munkás-

ki, hogy vevő átveszi eladónak a Mőcs-
vidéki Takarékpénztárnál levő 200 koro-
nás adósságát, mely C2 szám alatt ezen
ingatlanra be van kebelezve, 200 koronát
pedig a jelen szerződés aláírása alkalmá-
val kifizetett, mely összegnek átvételét
vevő a jelen szerződés aláírásával elismer
és nyugtázza.

3. Eladó beleegyezését adja abba,
hogy a fent körülírt ingatlan jutalékok
az ő minden további megkérdezése nél-
kül vevő nevére telekkönyvileg bekebe-
leztessenek.

4. Vevő az ingatlan birtokába mind-
járt lép, de nordozza is a mai naptól
fogva az ingatlan terheit is, hasonlókép a
vételi illetéket és az adásvételi szerződés
költségeit, míg a mai napig való adó és
illetékek eladót terhelik.

5. Mindkét fél lemond a feléntuli
megkároslítás jogorvoslatáról.

Jelen okirat felolvasás és megmagya-
rázás után helybenhagyólag aláíratott.

Mőcs, 1913 febr. hó 20.

Zöld Miklós s. k. tanu, megértelmező és néviro	Nagy János s. k. eladó
Hosszu János s. k. tnu	x Kis Péter vevő általam Zöld Miklós néviro és tanu

A szerződésnél mindig két írástudó,
felnőtt férfi tanu kell szerepeljen. A szer-
ződést a kelettől számított 8 nap alatt
vagy be kell adni a tkvi. hatósághoz vagy
pedig illetékezés végett be kell mutatni
az adóhivatálnál, mert ellenkező esetben
megbírságotlják a szerződő feleket.

Ha egy egész rendszámot, vagy vala-
mely rendszámból a B valamelyik száma
alatt bekebelezett ingatlan jutalékát, vagy
jutalékait akarja valaki megvenni, akkor
úgy kell megkészíteni a szerződést, a hogy
fennebb leirtam.

Komplikálódik azonban a dolog ott,

ság, vállalkozó szellem és társadalmi jóllét
őshonát, Angliát, mignem a példa hatott, a
gyakran hintegetett mag földét megtalálta, az
egyleti szellem gyümölcsseit hazánkban is
megteremni elkezdette...

Kik e szellemi műfolyamnak fővezetői
voltak, a közmunkásság teréről halál és más
körülmények által lesodortattak. A tér maga
ott áll, teendő- és fontosságban nyerve:
azt elfoglalni, csorbáit kitölteni, a közmun-
kásságban tovább menni nekünk kell — ezt
hozza magával a dolog természete, az ese-
mények rendje s önfenntartási kötelességünk.

Az okok, mikért a gazdasági egyesület
akkor alkotva volt, ma is állanak, ujjakkal
szaporodva. Mi 1844-ben azon okból létesült,
hogy egy tér se maradjon elfoglalatlan, hol
a nemzet jóllétét előmozdítani lehet, azt ne-
künk most azért kell fenntartanunk, hogy e
már ma szinte egyetlen közmunkássági tér is
parlagban ne álljon, de egyesített erő és aka-
rat által hazánkra nézve mentől gyümölcsö-
zőbbé váljék. És a nem csekély különbség,
mi e két indokban van, kétszeres sulyu kö-
telezettséget tesz vállainkra.

Ezen gazdasági egyesület egyik célja köz-
megállapodásaink szerint: a mezőgazdaságnak,
kapcsolatban a gyümölcstenyésztés- és
szőlőműveléssel, javítása. Ez újabb időkben
sokképpen vált fontossá: a robot és dézma
megszűnése, napszám drágasága, szőlőnknek,
gyümölcsöseinknek a táborozások által ország-
szerte kipusztítása, a földadó és járulékaik által;
másik célja: az állattenyésztés jövedelmezőbb

a hol egy rendszámnak csupán egy meg-
határozott részét, pl. 1/2 holdat, vagy 400
□-ölet vásárol meg valaki. Itt vázrajzot
kell készíteni. A vázrajzot a következő-
kép kell elkészíteni. Felül: Vázrajz a
Nagy János és Kis Péter közötti adás-
vételi szerződéshez. Azután jön a kér-
déses helyrajzi számnak, vagy számok-
nak a vázrajza, amit a térképből máso-
lunk le, de a minék csak az arányai kell
fedjék a térképi rajzot, lehet annál ki-
sebb, vagy nagyobb is. Ezen a vázrajzon
azután megjelöljük a kiszakítandó terüle-
tet vonalokkal és betűkkel. Most azután a
vázrajz alá odairjuk a magyarázatot. Az:
A Mőcs, 1913 jan. 3-án kelt adás-vevési
szerződés alapján Kis Péter megvásá-
rolja a fenti vázrajzon levő 452a, 453a
hrzi. számu ingatlanokból az a, b, c, d
betűkkel jelzett részt, ami 800 □-ölet,
vagyis egy fél holdat tesz ki, 400 kor.
vételáron. A fentmaradó b, c, d, f betűk-
kel jelzett rész, amely hasonlókép 800
□-öl, visszamarad a Nagy János tulajdo-
nába. A vázrajz felolvasás és megmagya-
rázás után helybenhagyólag aláíratott.
Dátum kell erre is és azután úgy a vevő,
mint az eladó, két tanu jelenlétében alá
is kell írja. A vázrajzot azonban nem
kell feltétlenül más papírra írni, lehet azt
a szerződés szövege közé is iktatni, ekkor
még meg is spórol az ember 1 kor. bé-
lyeget.

A Királyhágón tuli, vagyis az u. n.
magyarországi részekben igazolni kell
minden megosztásnál azt, hogy a hitele-
zők ebbe beleegyeztek. Itt az erdélyi ré-
szekben, a hol az erdélyi telekkönyvi
rendtartás van életben, ez nem szüksé-
ges, mert a terhek átmennek egyetemle-
gesen a kiszakított területre is. Az adás-
vételi szerződést két másolatával együtt
egy kéressel adjuk be. A másolatokon bé-

állapokra emelése. Ez főleg két okból bir
jelenleg nagy nyomattékkal: a közszükségek-
nek a magánjövédelmi forrásokhoz képest
aránytalan megszaporodása, belföldi kézmű-
és gyáriparunk számandó állapota miatt. Ezekre
orvosszert találni s azt a kormány, egyleti
munkásság, vagy segélyezett magánigyekezet
utján, külön-külön, vagy mindháromnak közre-
munkálása által alkalmazásba venni, az egyesület
teendője. Mit csak úgy érhet el, ha a vagy-
nosabb hazafiak, községek, városok, casinok
és más testületek részvényesek lesznek s
eképp oly tekintélyes egyesületet alkotunk, mely-
ben a birtokosság és értelmi képesség min-
den fokozatai és osztályai képviselve lévén,
a jó kezdetben a siker már előre mintegy
biztosítottnak tekintethessék. Így remélhetjük,
hogy egyfelől a nép szívesen fog az egyesület
tanácsaira hallgatni, bizalommal megy példa-
adó léptei nyomán; másfelől a m. kormány
sem vonandja el szavaitól a figyelmet, mun-
kálkodásaitól a kellő erkölcsi istápolást.

A birtokos és értelmi osztálynak nagyobb
számától függvén és szerint az egyesület sikeres
munkássága, tekintélye és egész jövője: ha-
zafi bizalommal kéretik fel érdekeinket értő
s a közjót szíven viselő minden hazafi, mai
napon magát szervezett gazdasági egyesületünk-
nek részvényes tagjává tenni s az e végre
mellékelt kötelezvényt aláírva és tanusítva az
egyleti pénztárba ez évi ápril. végéig be-
küldeni.

(Folyt. köv.)

lyeg nem kell. A kérésre ragasztunk 100 koronáig 72 fillér bélyeget, 200 koronáig 1 kor. 50 fillért és azon túl 3 koronát. Teszünk azonkívül annyi 30 fillér felzeti bélyeget, hogy minden érdekeltnek jusson egy és az adóhivatalnak is egy.

(Folyt. köv.)

A kolozsvári gazdasági akadémia tanulmányi kirándulása.

Irta:

Sztlankovics János,
gazd. ak. tanár.

II.

A szántóföld megművelésére egy gőz-ke garnitúra, egy Cater-pillar traktor áll rendelkezésre, ami lehetővé teszi, hogy kevés igás állatot használjanak. Az igás erő áll 36 lóól. 180 ökből és 12 bivalyból és így egy keltős fogatra 32.5 kat. holdnak megművelése esik. A Caterpillar működésével teljesen meg vannak elégedve, amelyet úgy szántásnál, valamint tárcsásboronálásnál működésben is láttunk.

A talajerő fentartása céljából, habár hizlálnak is évente mintegy 200 drb. állatot, a tehenészetben is van 130 drb. tehen és ezeknek különböző koru ivadéka, úgy, hogy 758 számos állatot véve alapul, mintegy 48 hold föld jut egy számos állatra. Évente mintegy 25-30 vagon szuperfoszfátot, 1.5-2 vagon kálitrágyát is elhasználnak, ami magyarázatát adja a különben is kitűnő humozus fekete föld fent jelzett átlag termésének.

Különös érdeklődés tárgyát képezte az uradalomban folytatott magnemesítés, amelynek atyamestere Baross László uradalmi felügyelő tartott e tárgyról kitűnő magyarázatot, ki féltett gonddal, mint a szülő a gyermekét nézi, vizsgálja, ápolja, gondozza és őrzi azon buzakalászokat, melyek termés hozamának rozsdá és megdőlésnek ellenálló tulajdonsága, koraérés és kalászalak az ő kitűnő figyelmét csak parányiban is fel tudja hívni.

430-nál több családdal végzett már öt év alatt kísérleteket, meghagyván azok utódait, melyek kiválóknak megfelelő, nagybani termelésre érdemesek.

Hasonló szeretettel foglalkozik a »Bánkuti«-nak nevezett, széles körben ismeretes tengeri termelésével és nemisével is, melyet 19 évvel ezelőtt kezdtek meg. A cukorrépa mag nemesítés terén is sikeres a munkálkodása, mit az mutat, hogy a »Bánkuti« répa magnak a cukorgyárak állandó vevői.

A dohánymag nemesítés terén szintén elismerésre méltó eredményeket ért el, mivel a pennsylvaniai dohány keskeny leveleit 50%-kal sikerült a minőség fentartása mellett kitenyészteni. Az aradi dohánytermesztési körzet vásárolja az uradalomban termelt dohánymagot s egységárát 6 koronáról 10 koronára emelte fel.

Az uradalom állatállományában a lovak félvérű és muraközi állatok által vannak képviselve.

A piros-tarka szarvasmarha állomány

tejelés tekintetében, valamint csontozat és testalkat tekintetében is szép. A számfelveti bikák mindig vevőre találják. A tejet részben friss állapotban Budapestre szállítják, részben pedig vaját és óvári sajtot készítenek.

A sertésállomány túlnyomóan szőke mangalica, ezen kívül mangalica long-black keresztezés, amelyeket újabban alkalmazott *Hutyra*-féle oltó-anyaggal igen szépen sikerült a sertésvész ellen megvédelmezni.

Egyébként is erős csontozatúak, rövid orruak, széles és mély törzsűek, melyek a takarmányt igen jól értékesítik, miért is úgy hizlalási célra, valamint tenyészállatokul általános keresletnek örvendnek.

Előszállás: A fehérmegeyi előszállási 31262 holdnyi uradalom a cisterciata-rend tulajdonát képezi, melynek élén fölisztelendő *Weber Márton* uradalmi kormányzó áll, ki alá a tiz kerületre osztott uradalom tiz önálló kezeléssel megbízott intézője van a segédszeméllyel beosztva.

A jószágkormányzó kezeli az uradalmi pénztárt, míg az egyes kerületek anyag és leltárszámadásainak vezetése a tisztikar gondját képezi.

Az említett területből 21462 hold a szántóföldileg művelt terület, ezen kívül 45 hold szőlő, 117 hold kert, 2100 hold rét, 5312 hold legelő, 1254 hold erdő, 184 hold nádas, melyből 100 hold haltenyésztésre van felhasználva. A terület többi része utak, árkok és hasznavehetetlen területek.

Magas a talaj rendkívül változatos, sikk, fensikk, hullámzatos, helyenkint barna homok, másutt kötöttebb vályog, sok helyen laza homok, esetleg futóhomok. Az altalaj szivós agyag, vagy laza homok, esetleg kavics.

A gazdálkodási rendszer váltógazdaság, kapcsolatosan helyenkint szabad gazdálkodással.

Az állatlétszám hiánya miatt túlnyomólag gabonaművek termesztésére fektetik a főszűt, bár ipari növényeket is természetnek, mint pl. dohányt. A mesterséges takarmány növények termesztése azon gazdaságokban van inkább felkarolva, hol az állattenyésztés nagyobb s hol elegendő rét és legelő nincs.

10 évi terméseredmények átlaga a következő:

buza	7.38 q
rozs	7.91 q
árpa (őszi)	10.25 q
árpa (tavaszi)	7.17 q
zab	7.57 q
tengeri	16.47 q

Évente mintegy 225 vagon buza, 50 vagon rozs, 50-60 vagon árpa, 70-80 vagon zab, 30-40 vagon tengeri kerül eladásra.

Igásállatok létszáma a következő: 187 drb ló, 1046 drb. ökör, miért is egy fogatra 18 kat. holdnyi terület megművelése esik. Az igáséron kívül egy gőzke garnitúra látja el még a talaj megművelését.

Ami az uradalom állatállományát illeti, elsősorban is a kitűnő hirnévnek ör-

vendő előszállási lovakról kell megemlékezni.

A ménés története az 1770-ik alapítási évvel kezdődik. A megalapításkor ősi magyar vérű lovakra, kezdetben arabvérű állatokat használtak a forma javítása céljából. 1840-től az arabs-vért nem használják, hanem a test nagyobbitására az angol magas félvérű csődörök nyertek alkalmazást, míg most ezeken kívül az államtól bérelt Nonius és Furioso ménék az apaállatok.

A lovak tenyésztése méneses s a csikók elválasztásig a kancákkal együtt a térséges legelőn szabadban tartózkodnak. Hasonlóan térséges legelő áll rendelkezésére az elválasztott 2, 3 és 4 éves állatok részére is.

Az előszállási lovak sötét pejszinű, impozáns nagy testű, magas állatok, melyek kitűnő csontozattal bírnak. Fejük tetszetős, nyakuk, marjuk, hátuk, különösen alakult, faruk széles, végtagjaik szilopszerűek, izmosak, tiszták. Patájuk szivós, erős. Egyáltalán nagyon tetszetős állatok, kitarotk, gyorsak és munkabírók s mint nehezebb lovas alá való katonalovak, díszes hintóba való luxus lovak s mint olyanok, melyek a gazdasági munkákat is kitűnően végzik, általában is nevezeteseek.

A ménesikókat az állam vásárolja meg három éves korukban 3000 koronás árban, ami legjobb bizonyossága ezen állatok kitűnőségének. A ménés állomány jelenleg mintegy 200 állatra tehető.

Ezen 168-178 cm. magas állatok minőség szerint 1200-1500 koronás árban kelnek el.

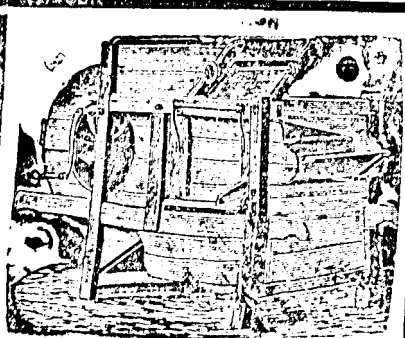
A szarvasmarha fajták közül az uradalomban a magyar és pirostarka marhát tenyésztik.

A magyar gulya keletkezése a 17-ik századig vezethető vissza, mely az uradalom részére ma is kitűnő ökröket ad.

A pirostarka marhák úgy színezt, mint testalkat tekintetében is szímentali jellegűek, évi tejelése az állománynak 2500 liter körül van. Egyébként a tejelésre újabban igen nagy szűt helyeznek, ennek megfelelőleg a bikákat idegen helyről, jó tejelő családból vásárolják. Így legutóbb a mosonmegeyi szarvasmarha tenyésztési egyesület útján került oda egy bika, melynek elődei között állítólag 6000 literen felül adó egyed is volt. Ezen kívül a tenyészlet fel van véve a legközelebb fekvő tejellenőrző egyesületbe is. A tejet Budapestre naponta egyszer szállítják.

Az uradalmi sertésenyésztés kezdete a 18-ik század elejére vezethető vissza, a mikor a durvább csontu, lassabb fejlődésű, kevésbé hizékony bakonyi sertéssel kezdték meg a tenyészést, melyre később különféle helyekről mangalica kancákat hoztak.

Ma az állomány széles és mély, egyenes hátú és faru állatokból áll, melyeknél a szaporulat 6.5 volt a múlt évben. Jó hizók és takarmány értékesítők, melyek közül évente mintegy 1600 drb. kerül eladásra hizlalni való anyagul. A sertésvész ellen a *Hutyra*-féle oltóanyaggal itt is sikeresen védekeznek.

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb

eredeti „KALMÁR“-rostát

sziveskedjék **árjegyzéket** kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselet: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest, V., Váci-körut 32.

A juhállomány szászországi eredetű, ma elektorál-negretti jellegű, melyet főleg azért tartanak, hogy velük a nagyobb kiterjedésű legelők értékesíthetők legyenek. Az állományt ujabban, a mennyire lehetett, apasztották s helyette állították be a tehenészetet. Az állomány ma 18000 drb.

Az állatokról lévén szó, nem lehet megemlékezés nélkül hagyni a halakat sem, melyek az uradalomban mintegy 100 holdnyi területen rendszeres tenyésztés anyagát képezik s melyekből közel 10.000 koronányi bevétel jut az uradalmi pénztárba.

Kezdetben a közönséges pontyot tenyésztették, ma a cseh és tükrös pontyot tenyésztik, mely gyorsabb fejlődésű és szélesebb testű. A haltenyésztés útján 12 évi átlag szerint egy holdnyi terület 68 korona tiszta jövedelmet adott, a mihez még 40 korona jövedelem számítható, mint a termelt nád értéke.

Ujabban a bolgár kertészettel is foglalkoznak, aminek célja a rendházakat megfelelő kerti terményekkel ellátni.

Gondosan kezelik az épületeket, új modern eselédlakásokat és istállókat rendeznek be, ami különös dicséretre szolgál az uradalom vezetőségének, mert holtkezi birtokon ez nem igen szokásos. Egyáltalán a gazdaság kezelése, felszerelése, nem csak tanulmányi szempontból, hanem egyébként is elismerést érdemel s méltán dicséretre válik az uradalom intelligens, képzett tisztikarnak.

(Vége köv.)

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet folyó évi szeptember hó 7-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor, Kolozsvárt, a nyári Szinkörben (Rákóczi-kert) országos gazdaggyűlést rendez, melyre a gazdaközöniséget tisztelettel meghívjuk. Kolozsvárt, 1913. évi június hó 24-én. A rendező bizottság nevében: *Báró Bánffy Ernő* elnök. *Tokaji László* titkár.

Az országos gazdaggyűlés napirendje:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az erdélyrészi birtokváltások mai állapota. A nemzeti földbirtokpolitika és az állam. Előadó: gróf *Bethlen István*.
3. A társadalom és társadalmi intézmények teendői a nemzeti földbirtokpolitika terén. Előadó: *Tokaji László*.

A gazdaggyűlés ügyrendje: 1. A gazdaggyűlés elnöke: az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke; alelnökei: az E. G. E. alelnökei. 2. Minden előadáshoz előzetes jelentkezés után lehet hozzászólni. Egy hozzászólás legfennebb 5 percig tarthat. 3. Az előadások tárgyától eltérő indítványt engedély nélkül senki sem tehet.

Tudnivalók: Kedvezményes vasúti utazásra jogosító igazolványokat a rendezőség kért s ha a kérést a minisztérium

teljesíti, erről a sajtó útján értesítjük a résztvevőket. Egyszerű közös ebédre gondoskodik a rendezőség. Részletek később publikáltatnak. Aznap este fél 8 órakor a nyári Szinkörben a gazdák tiszteletére diszeloadás tartatik. Minden egyéb felvilágosítást megad az E. G. E. titkári hivatala.

Báró Ghyllányi Imre üdvözlése. Báró Ghyllányi Imre földmívelésügyi miniszter urnak az E. G. E.-hez intézett bemutatkozó levelét lapunk múlt számában közöltük, amelyre a héten az E. G. E. a következő sorokban válaszolt és üdvözölte az új földmívelésügyi minisztert:

«Örömmel vettük Nagyméltóságodnak 6200 eln. számú leiratát, melyből arról értesültünk, hogy Nagyméltóságodat Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége földmívelésügyi miniszterre kinevezni méltóztatott.

Hálás köszönettel vesszük tudomásul Nagyméltóságodnak azon ígéretét, mely szerint egyesületünk közhasznú tevékenységét támogatni kegyes leend.

Amennyire ezen lekötölező magas támogatásra — éppen hazarészünk általános ismert gyengébb gazdasági viszonyait, képességeit és magyar nemzeti szempontból való súlyos exponáltságát tartva szem előtt — mindenkor igényt is kell tartanunk, éppen úgy nekünk is első kötelességünk lesz az, hogy a Nagyméltóságod bölcs irányító és vezető tevékenységét könnyebbé, sikeresebbé tenni a magunk szerény munkásságával is igyekezzünk.

Fogadja Nagyméltóságod egyesületünknek és hazarészünk gazdaközöniségének legőszintebben tisztelő és szerető üdvözlését.

Kolozsvár, 1913. július 5.

Mély tisztelettel:

Br. Bánffy Ernő, s. k. *Tokaji László* s. k.
elnök. titkár.

Szántásverseny Kidében. Az E. G. E. kolozsmegyei gazdasági szakosztálya gazdaköri tagok részére Kidében július hó 13-án, délután 2 órakor az ugarföldön szántásversenyt rendez, melyen mindenféle fogattal és ekével (szomszédos községekből is) a kisgazdák részt vehetnek. A jelentkezőknek egy-egy 100 négyszögöles parcella jelöltetik ki. Esős időjárás esetén a szántás-verseny elhalasztatik. A bíráló bizottság tagjai: *Hankó Veress Károly*, *Darkó Lajos*, *Geley Vilmos*, *Nagy Lajos*, *Tunyogi Béla*, *Wölszky Győző*, dr. *Csérer Lajos*.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Bejelentések a szeptemberi kiállításokra.** Tömegesen érkeznek a bejelentések a titkári hivatalhoz a szept. hó 5-8 napjain tartandó XVII. tenyészállat- és IX. mezőgazdasági gép és termény kiállításokra. Az egyesület arra kéri a kiállításokon résztvenni szándékozókat, hogy bejelentéseiket a kitűzött bejelentési határidőig eszközöljék, nehogy a késői jelentkezés miatt lemaradjon valaki. Az állatkiállításra szóló bejelentések augusztus

hó 8-ig a gép és termény kiállításra szólók pedig július hó 31-ig eszközölendők. A kiállításokon rendszeresen résztvenni szokott nagyobb gazdaságok, uradalmak, bejelentéseiket nagyrészt már megtették, a gépgyárosok és iparosok bejelentései és érdeklődő sorai is sűrűn érkeznek. Az ideki kiállítások forgalmát és látogatottságát a szeptember 7-iki országos földbirtokpolitikai nagygyűlés publikuma is jelentékenyen fogja emelni. A kiállítás jelentőségét nagyban fogja emelni az a körülmény is, hogy vásárral van egybekötve és a kiállítások második napján, szeptember 6-án nagy talajmívelő és vetőgép bemutató is lesz.

— **A kolozsvári országos földbirtokpolitikai nagygyűlés és a „Gazdaszövetség“.** A szeptember 7-iki kolozsvári országos földbirtokpolitikai nagygyűlés programjának közlése alkalmából többek között a következőket írja a *Gazdaszövetség* legutóbbi számában:

»Azzal a reménységgel közöljük ezt a programot, hogy a kolozsvári gyűlés ismét közelebb fogja hozni a megvalósuláshoz a nemzeti földbirtokpolitikáról szóló és immár égetően szükséges törvényt, amelynek megvalósításáért a Magyar Gazdaszövetség évek óta agitál ugy szóval, mint írásban. Örömmel állapítjuk meg egyúttal azt is, hogy a kolozsvári nagygyűlés programjában ez a földbirtokpolitika, amelynek megvalósítását mi kívánjuk, helyesen nemzeti földbirtokpolitikának van nevezve. ... a nemzeti jelző sokkal többet mond, mint az ujabban felkapott demokratikus, lévén a nemzeti földbirtokpolitika a dolog természete szerint egyúttal demokratikus is, míg viszont a demokratikus még nem feltétlenül nemzeti.«

Reményében nem csalódik a »Gazdaszövetség« mert a »nemzeti« elnevezés nem véletlenségből, hanem szándékosan történt s az erdélyi gazdák tisztában vannak azzal, hogy az E. G. E. által összegyűjtött rengeteg földbirtokforgalmi statisztikai adat alapján indított ezirányú nagyszabású mozgalom nemzeti jellegű elsősorban, mindamelllett a dolog természetéből folyólag demokratikus is. A hallgatag megértés jóleső érzésével közöljük a fenti sorokat, vajha minél több szak- és napilap szerkesztőségében ily meleg megértésre és támogatásra akadna a magyar nemzeti földbirtokpolitika kérdése, mint a »Gazdaszövetség« Szerkesztőségében.

— **Országos sörárpa és komlókiállítás.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület úgy mint a múltban, az idén is rendez sörárpa és komlókiállítást. A kiállítás rendező bizottsága *Jeszenszky Pál* kir. tanácsos, ügyvezető titkár elnöksége alatt ülést tartott, melyen részletesen tárgyaltatott *Grabner Emil* és *Gyárfás József* gazdasági akadémiai tanárok, továbbá dr. *Csérer Lajos* komlótermesztési szaktanárnak a rendezési és bírálati szabályzat módosítására vonatkozólag beterjesztett indítványa. Elénk eszmécsere fejlődött ki a módosítások felett s a rendező bizottság dr. *Dégen Árpád*, *Lénárd Róbert* és dr. *Csérer Lajos* felszólalásai és javaslatai alapján módosította a szabályzatot s a

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajta és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

biráló bizottság kiegészítésére Czobor Bélát, Buchwein Bélát, Lészay Ferencet, Milodánovics Simont, Tischler Ferencet, Ruisz Antalt és Lázár Simont választotta meg. A kiállítást szeptember 28—30. napjain az OMGE székházában tartják meg.

— **Országos méhészeti kiállítás és vándorgyűlés.** A Balatonvidéki Méhészeti egyesület, karöltve a Fehérmegyei Gazdasági Egyesülettel, vasárnap, július 6-án rendezte országos méhészeti vándorgyűlését és méhészeti kiállítását Székesfehérváron. A földmivelésügyi minisztériumot dr. *Krenedits* Ferenc titkár, az Orsz. Méhészeti Egyesületet *Szilassy Zoltán* képviselte. A kiállítás megtekintése után a vándorgyűlés következett, melyet *Szilassy Zoltán* nyitott meg. Bejelentette, hogy *Zichy Alakár* gróf elnök családi ügyek miatt nem jelenhetvén meg, meleg üdvözlését küldi a vándorgyűlésnek. Táviratban üdvözölte vándorgyűlés *Ghillány Imre* báró földmivelésügyi minisztert, aki hivatalba lépésekor értesítette a Méhészek Szövetségét, hogy a méhészet támogatását kötelességének tartja. Előadást tartottak: *Rihm* Jakab, a méhek kezeléséről rossz mézelési viszonyok között. *Valló* János a költésrothadásról. *Lakatos* Károly a Hungária-kaptárról. *Deák* Imre a gyakorlati méhészetéről, vetített képek kíséretében. Másnap a méhészeti vándortanítók tartottak előadást a kiállítás területén az érdeklődőknek.

— **Nemzetközi talajmivelő gépbemutató Galántán.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által augusztus hónap 9. és 10. napjain rendezendő nagy nemzetközi talajmivelő gépbemutató előkészítő-bizottsága *Bolla Mihály* miniszteri tanácsos és *Gülcher* Jakab földbirtokos vezetésével helyszíni szemlét tartott Galántán az igénybeveendő terület térképi kijelölése, valamint a gépkísérleti próbák és a bemutatások részletes technikai és gazdasági programjának megállapítása céljából. A szemle folyamán három kilométernyi területet jelöltek ki a gépbemutató céljaira. Mellette mezei vasút halad, melyet személyszállításra fognak felhasználni. A gépkísérlet már július 14-én kezdődik az OMGE által kijelölt nyolc gépészmérnök és közel száz gépkezelő jelenlétében. Pozsonyból a nyilvános bemutató alkalmából külön vonatok közlekednek.

— **Riskák a kolozsvári kiállításon.** Az E. G. E. szeptember hó 5—8. napján rendezendő állatkiállításain, külön csoportban, úgy a maga eredeti tisztaságában, mint valószínűleg keresztelve, riskamarhát is fognak kiállítani. Ennek a kevéssé ismert fajtának aránylag nagyon jól tejlő képessége mellett az igénytelensége meseszerű, miért is havasi tenyésztői nagyon szeretik.

— **Meghívó a nagysármási méhészt vándorgyűlésre.** Az Erdélyrészi Méhészt-Egyesület az idei vándorgyűlését f. évi július hó 20-án d. e. fél 11 órától kezdődőleg br. *Jósika* Gábor elnöke alatt méhészt-estélylyel kapcsolatosan Nagysármáson tartja meg, melyre az egyesület minden érdeklődőt tisztelettel meghív. A vándorgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. «A népkaptárról» előadást tart dr. *Balázs* Ferenc, az Erdélyrészi Méhészt-Egyesület főtitkára. 3. «A méhlegelőről»: *Takács* Gyula máv. mérnök. 4. A méhesben gyakorlati előadást tart *Donáth* Aladár méhészteti szaktanár és *Püskök* Gyula állomás vezető ur. D. u. fél 2 órakor közebed. D. u. 4 órakor kirándulás a kissármási gázkutakhoz, azoknak megtekintése, a gázzal és kútról a gázkirendeltség egyik szakembere előadást fog tartani.

A vándorgyűlésen való részvétel díjtalan. A gyűlés után este műsoros előadás, azután pedig táncestély lesz, amelyre a közönséget szívesen látják.

— **A kolozsvári háztartási tanfolyam be-
zárása.** A földmivelésügyi minisztérium Kolozsvárt vándor háztartási tanfolyamot rendezett, mely két hónapi időtartamra május hó 12-én nyílt meg. A tanfolyamon a *Kapitán* Mária és *Lovass* Emma gazdasági tanítónők tanították, kiknek az oktatásban *Kovács* Ilonka tanítónőjelölt segédkezett. A tanfolyamra száznál több hallgató jelentkezett, kik közül azonban csak 30 volt felvehető, a többiek az esetleg megismétlendő tanfolyamokra utasítottak. A tanfolyam vizsgáját folyó hó 12-ére, szombat délelőtt fél 11 órára tűzték ki.

ÖN KÖHÖG?

BIZONYÁRA NEM ISMERI A
DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN CUKORKÁT,

PEDIG MINDENÜTT KAPHATÓ
20 és 40 filléres csomagolásban!

GRAND PRIXVEL KITÜNTETVE.

2762 II.

— **Pusztító árvizek.** A 9. és 10.-i nagy esőzések Erdélyszerte nagy árvizeket okoztak és pusztításokat vittek véghez a mezőgazdasági terményekben. Értesüléseink szerint Maros-Tordában igen nagy jégviharok is dühöngtek. Árvizeket is jelentettek Maros-Torda, Kolozs, Szolnok-Doboka és Hunyad vármegyékből. Az árvíz sok helyen a vasuti töltéseket is annyira megrongálta, hogy a közlekedést be kellett szüntetni. A takarmányneműek jelentékeny része megrothadt és eluszott, vagy leiszapolódott. A gabonaneműekben és különösen Maros-Tordában nagy a kár, pozitív becslésekről még nem érkezett tudósítás. A rozsa és üszög sokfelé terjed, az árpában pedig a vetés fehérlő bogár tesz károkat. A zab a burgonyát kivetette és javult is az esős időben. Dolgozni azonban a mezőn nem lehet.

— **A m. kir. állami méntelepek ménanya-
gának osztályozása,** illetve selejtezése a következő napokon fog megtartatni Nagykovácsoson július 15-én, Kiskundorozsmán július 16-án, Baján július 17-én, Versecen július 19-én, Békéscsabán július 21-én, Nagyszalontán július 24-én, Debrecenben július 25-én, Szatmárnémetiben július hó 26-án, Turiaemetén július 28-án, Eperjesen július 29-én, Rimaszombatban július 31-én, Jászberényben augusztus 1-én, Székesfehérvárott aug. 4-én, Komáromban aug. 6-án, Nyitrán aug. 8-án, Palánban aug. 11-én. Továbbá Désen július 21-én, Sepsiszentgyörgyön július 24-én, Homoródon július 26-án. A méntelepeknél a jelzett napokon kiselejtezték, a tenyésztésre még használható méneket mindjárt a helyszínén el fogják adni.

— **A budapesti nyilvános gyapjárverés-
sok** ebben az esztendőben ülik meg fennállásuk huszadik évfordulóját és egyben a 100-ik aukció napot. Az 1894. évi július 12-étől 1912. évi október 10-ig ezen a tenyésztés és legitim kereskedés érdekeit egyaránt szolgáló intézmény közbenjárásával 458.382 zsák gyapju cserélt gazdát. Az idei nyári aukciók előkészítésére már serényen folynak a munkálatok és a dr. *Rodiczky* Jenő udvari tanácsos elnöke alatt működő értékelő bizottság megkezdte munkáját. Ebben a bizottságban

az OMGE részéről ez idén *Szilágyi* János és *Lejtényi* György vesznek részt.

— **A szilágysomlyói m. kir. földmivés-
iskolánál** az 1913—14. tanévre 10 állami ingyenes és 7 fizetési hely kerül betöltésre. Az erre vonatkozó kérvények folyó évi augusztus hó 1-ig nyújtandók be. A felvételi feltételeket a pályázni szándékozónak szívesen megküldi az iskola igazgatója.

— **Peronospora prognózis.** Az ampelologiai intézet legutóbbi jelentése szerint Torda-Aranyosmegyében, Tordán lépett fel a peronospora. A védekező eljárást a viharokkal váltakozó nedves meleg időben állandóan folytatni kell.

— **Száritott szeszmoslék.** *Hirsch* Ödön szeszgyáros kolozsvári szeszgyárában (Magyar-utca 43.) az 1912—13. évadban termelt száritott szeszmosléknek a ciklus negyedik szakában előállítandó mintegy 3600 q.-ja a törvényes szabályok értelmében a gazdaközönség rendelkezésére áll.

— **Ösztöndíjak az állatorvosi főiskolán.** A budapesti m. kir. állatorvosi főiskolán a jövő tanév elején nagyszámú állami ösztöndíj kerül kiosztásra. Jeles gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján beiratkozó hallgatók évi 600 K, jó érettségi bizonyítvánnyal beiratkozók 400 K ösztöndíjban részesülnek, mely a tanfolyam közben tanusított kedvező előmenetel esetén évi 800 K-ra emelkedhetik. Az állami ösztöndíj élvezete nem kötelez utólagos szolgálatra bizonyos hivatalos állásban. Az ösztöndíjat kérő folyamodványokat, melyeket az érettségi bizonyítvány másolatával és szegénységi bizonyítvánnyal kell felszerelni, a f. évi szeptember hó 1-8-ig tartó rendes beiratkozások alkalmával lehet a főiskola rektori hivatalában (Budapest, VII., Rottenbiller-u. 25. sz.) benyújtani. Az ösztöndíjakon kívül a szorgalmas és szegénysorsu hallgatók tandíjelengedésben is részesülnek a négy évig tartó tanfolyam közben, azonkívül a főiskola keretében létesített diákasztal a hallgatók jó és olesó élmezéséről gondoskodik.

— **Falusi tejszövetkezetek működése
az 1912. évben.** Az 1912. évben a tejszövetkezetek száma 561 volt 55.115 taggal. A tagok által beszállított tej mennyisége ke-
rek 74 millió litert tett ki az 1911. évi 72 millió literrel szemben. Vaj készült 1912-ben 2,149.940 kg., míg 1911-ben a szövetkezetek összes vajtermelése 2 millió 060.538 kg-ot tett ki. A tejszövetkezetek összes bevétele az 1912. évben ke-
rek összegben 10 millió koronára rugott az 1911. évi 9 millió koronával szemben.

— **Románia huskivitele.** A romániai földmivelésügyi minisztérium állattenyésztési és állategészségügyi osztályának most közzétett hivatalos kimutatása szerint a túrmuseverini (kiviteli) vágóhidon az 1912. év folyamán levágásra került 7579 ökör, 50 drb. tehén, 275 drb. borju, 3636 drb. sertés, 1913 drb. juh és 219 drb. bárány. A szarvasmarha kivitel legnagyobb része az év első négy hónapjára esett, míg a sertéskivitel csak az év vége felé kezdett fellendülni. Amint ezek az adatok mutatják az üzemkezdett nehézségeivel küzdő vágóhid még nagyon messzejár a Romániának szerződésileg biztosított kontingens teljes kihasználásától, de az ottani illetékes körök véleménye szerint a helyzet egy-két éven belül teljesen meg fog változni. A jelentés szerint a kormány minden lehető el fog követni az állategészségügyi viszonyok és a magyar és osztrák vánterületre irányuló huskivitel fokozása érdekében.

2. Az ember élete valósággal gyötrem, ha testi fájdalmakal kell küzöldnie. — Minden bajtöl mentesíthet a Borolin használata, amely ma már világhírű. Kérje kizárólag csak a Dr. Borovszky-féle Borolin háziszert, amelyhez mellékelve van a használati utasítás,

Gyergyószentmiklós határán egy 275 katasztrális holdas birtok, amely 200 hold jó szántó és rétből és 75 hold legelőből áll, kellő gazdasági épületekkel, továbbá egy ezzel összefüggő, a földterhez közel fekvő, modernül berendezett mezőgazdasági szeszgyár 890 hektoliter contingenssel, kitűnő szarvasmarha és sertészizlalistállóval együttesen, vagy külön-külön is családú okokból sürgősen és nagyon jutányosan, kedvező feltételek mellett **bérbeadó.**

Ajánlatokat kér a Gyergyói Hitelintézet Részvénytársaság 2948 Gyergyószentmiklós.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2901

4 ÁLLAMDÍJ 22 ELŐRENĐÜ KÖLTSÉG

PEF

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

mázoláshoz teljesen készen vakolatra fára és vasra.

100% védve 10041 sz. a.

LUZT EDE ÉS TÁRSÁ

BUDAPEST VII.

2767 I.

Szám: 2715-1912.

Pályázati hirdetmény.

A tordai „Szabó József“-féle kisebb magyar gazdasági iskolába való felvételre ezennel pályázat hirdettetik.

Az iskola célja az erdélyi részekben az ottani viszonyoknak megfelelő helyes gazdálkodás ismereteit terjesztetni, kiscgazdákat saját birtokukon való önálló gazdálkodásra megtanítani, továbbá az ottani nagyobb gazdaságok számára megbízható s kellő gyakorlatl bíró előmunkásokat, béres gazdákat, tehenes számadókat stb. kiképezni.

A tanfolyam tartama két év.

Ez iskolába az 1913-1914-ik tanévre 12 ingyenes növendék fog felvétetni. Az ingyenes növendékek az iskolában teljes ellátást élveznek és kifejtett szorgalmukhoz képest havi 6-10 korona ruházati segélyben részesülnek.

A felvételi feltételek és egyuttal a felvételi kérvényhez csatolandó okmányok a következők:

a) **Születési bizonyítvány**, mely igazolja, hogy a felveendő 17-ik életévét betöltötte. Katonai szolgálat teljesítését tanúsító igazolvány a felvételnél előnyben részesül.

b) **Orvosi bizonyítvány**, mely az ép, erős, gazdasági munkára alkalmas testalkatot igazolja és a himlő elleni sikeres újraoltást bizonyítja;

c) **Elemi iskolai bizonyítvány** annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni s a négy alapművellettel számolni. Gazdasági ismétlő iskolát végzett egyének a felvételnél előnyben részesülnek.

d) **Írásbeli nyilatkozat** a belépni óhajtó szüleitől, esetleg annak gyámjától, melyben azok arra kötelezik magokat, hogy a tanfolyam tartama alatt a növendékeket az iskola kötelékéből nem veszik ki;

e) **Hatósági erkölcsi bizonyítvány**;

f) állami ingyenes helyre folyamodóknál **hiteles irat**, mely feltünteti a belépő apjának vagyoni állapotát és foglalkozását, a belépő növendék testvéreinek számát és életkorát, valamint azt a körülményt, hogy a folyamodó kisbirtokos fia és megelőzőleg apja, vagy más gazdaságában foglalkozott.

Az ezen okmányokkal felszerelt és a m. kir. földmivelésügyi minister ur Ónagyméltóságához címzett kérvény, lehetőleg személyes jelentkezés útján a kolozsvári ministeri kirendeltségnél Kolozsvárt, vagy pedig a Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskola igazgatóságánál (állami birtok kezeléségénél) Tordán legkésőbb

folyó évi augusztus hó 15-ig lesz beadandó.

Az iskola szervezeti, rend- és fegyelmi szabályzata ugyanott megtekinthető, vagy pedig érdeklődőknek a m. kir. földmivelésügyi ministerium kolozsvári kirendeltségéhez Kolozsvárra intézendő levélbeli megkeresésére díjtalanul megküldetik.

Kolozsvár, 1913. június hó 15.

2945

Kolozsvári ministeri kirendeltség.

Bérbeadás.

Nagyméltóságú Gróf Bánffy György ur ő Excellentiája tulajdonát képező 2941 mezőbirtoka

Dobokán

(mintegy 360 kat. hold)

1904. évtől kezdődőleg bérbe adó.

Bővebb értesítéssel szolgál:

Vajna Istvan

uradalmi tisztartó Bonchidán,

hova az ajánlatok is beküldendők.

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2769

Műtrágyát

Értékesítő

Szövetkezet

Budapest, V. kerület,

Fürdő-utca 8-ik szám.

Gazdatiszti állást keres

azonnali belépésre. 17 évi gyakorlattal bíró, 40 éves, nős,

kis családú, református vallású, gyakorlati gazdatiszti vizsgát tett

okleveles gazda.

2037

Cím: a kiadóhivatalban.

Bérbeadási hirdetés.

A kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség Szászcsanád és Bolgár-Cserged (Alsó Fehér vármegye) község határában fekvő kincstári birtok bérbeadására 1913. évi augusztus hó 5-én délelőtt 11 órakor hivatalos helyiségében (Kolozsvár, Bocskay-tér 19. szám II. emelet) nyilvános szóbeli árverést tart.

A bérlet tárgyát képező Szászcsanád községben levő lakóház, melyben van 1 konyha, 7 szoba és fedett folyósó, ezenkívül: magtár, istálló és cselékház. Szántó 150 kat. hold., rét 60 hold, legelő 322 hold 584 □ öl, egyéb terület 69 hold 50 □ öl, összesen 601 kat. hold 634 □ öl terület.

Bérleti időszak 1913 évi október hó 1-től 1919 évi szeptember hó 30 ig, vagyis 6 év.

Kikiáltási ár 1855 korona. Bánatpénzként 928 korona teendő le, mely az ajánlatát elfogadott fél által a szerződés megkötése előtt biztosítékként egy évi haszonbér felére kiegyenlítendő lesz.

A bánatpénz készpénzben vagy óvedékképes értékpapirokban az árverés megkezdése előtt az árverési bizottságnál teendő le.

Az ajánlatok között tekintet nélkül azok nagyságára a Nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter úr szabadon választhat és ezért összes ajánlattevők bánatpénzei a határozat hozatalig bentartatnak.

Az árverésen résztvehetnek mindazok, kik hazai törvényeink értelmében szerződés kötésre jogosítottak, az államkincstárral szemben hátralékos tartozásuk nincsen.

A bérlet tárgya bérlőnek leltár mellett adatik át.

A kötetendő szerződés feltételeit az árverésen részt venni szándékozók alulírott felügyelőség postán elküldi. Ez a szerződés tervezet képezi az árverés részletes feltételeit is.

Kolozsvár, 1913. évi július hó 9-én.

2949

M. kir. telepítési felügyelőség.
(Bocskay-tér 19. szám II. emelet.)

Gőzeke művelés

Compound, túlhevítős tizenöt atmoszférával a legváltozatosabb talajművelő eszközökkel felszerelt, különösen

kevés szemet fogyasztó,

Heuke-féle 20 lóerős gőzszántókészlettel június, szeptemberben, november, közepétől december végéig 200 holdnál nagyobb területeken

bérszántást vállal:

Gróf Teleki Arvéd drassói uradalma

u. p. Koncza.

2921

Dr. Gróf Teleki Domokos

ur Óméltósága, többszörösen kitüntetett magyar erdélyi

tenyészetében a 2933

gernyeszegi gujájából eladó

10 drb számfeletti vegyes kóru, részben borjas és ellős tehén, 7 drb

vegyes kóru növendék üsző. Ez anyag kiválóan alkalmas egy te-

nyészet megalapítására. Ugyanott eladó 8 drb mustra ökor és 4 drb

mustra tehén, ezek szeszgyári hiz-

lalásra igen alkalmasok.

Erdéklődők forduljanak alulírott (Gernyeszeg vasut, posta, távirtda, telefon.)

Pálffy Dezső, g. intéző.

Orpington

fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításán első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladók.

Erzsébet-út 13. szám.

A magyar királyi államvasutak erdélyrészi fő- és mellékvonalainak menetrendje.

A vég- és csatlakozó állomások kimutatásával.

2928

Gy. 225	Sz. 615	Sz. 745	Gy. 935	ind. Budapest ny. p. u. a gyorsvonat	érk.	Sz. 720	Gy. 735	Sz. 615	Gy. 940
" 1032	" 722	" 1252	" 547	érk.) Kolozsvár	(ind.	" 619	" 1054	" 637	" 113
Sz. 1051	" 832	" 115	" 613	ind.) Aranyos-Gyéres	(érk.	" 544	" 1020	" 612	Sz. 1256
" 1223	" 1017	" 250	" 723	érk.) Kocsárd	ind.	" 413	" 907	" 448	" 1146
" 101	" 1057	" 329	" 743	érk.) Tövis	ind.	" 380	" 842	" 415	" 1120
" 214	" 1232	" 520	" 826	ind.) Küküllőszeg	(ind.	" 219	" 800	" 308	" 1029
" 301	" 156	" —	" 845	érk.) Marosludas	(érk.	" 155	" 749	" 225	" 955
" 346	" 221	" —	" 908	ind.) Marosvásárhely	ind.	" 122	" 728	" 156	" 925
" 502	" 329	" —	" 949	érk.) Szászrégen	ind.	" 1231	" 656	" 1257	" 837
" 707	" 454	" —	" 1045	ind.) Gyergyószentmiklós	ind.	" 1046	" 556	" 1124	" 708
" 813	" 525	" —	" 1102	érk.) Mádéfalva	ind.	" 1008	" 528	" 1058	" —
" 1245	" 856	" —	" 146	érk.) Sepsiszentgyörgy	ind.	" 636	" 240	" 741	" —
Szv. 220	Sz. —	Sz. 335	Sz. 925	ind. Kocsárd	érk.	Sz. 705	Szv. 1045	Sz. 205	Szv. 636
" 257	" —	" 410	" 1002	érk.) Marosludas	ind.	" 625	" 1005	" 128	" 608
" 412	" —	" 530	" 1120	érk.) Marosvásárhely	(ind.	" 510	" 836	" 1211	" 507
" 442	" 1139	" 607	" —	ind.) Szászrégen	(érk.	" —	" —	" 1154	" 431
" 545	" 1238	" 710	" —	érk.) Gyergyószentmiklós	ind.	" 910	" —	" 1046	" 330
" 956	" 354	" 719	" —	ind.) Mádéfalva	érk.	" 737	" —	" 700	" 1151
" 1140	" 533	" 420	" —	ind.) Sepsiszentgyörgy	ind.	" 433	" 730	" 529	" 1020
" 329	" 748	" 629	" —	érk.) Brassó	ind.	" 245	" 613	" —	" 705
" 520	" 926	" 810	" —	érk.) Kiskapus	ind.	" 857	Sz. 604	Vv. 910	Sz. 1233
Sz. 224	Sz. 1019	V. 3—	Szv. 726	érk.) Nagyszeben	ind.	" 727	" 433	" 720	" 1110
" 353	" 1149	" 518	" 856	érk.) Fogaras	ind.	" 333	" —	" —	" 442
" 813	" 548	" 951	" —	ind.) Segesvár	érk.	V. 702	V. 442	V. 1000	" —
—	Vv. 455	V. 1100	V. 730	érk.) Héjasfalva	ind.	" 634	" 413	" 932	" —
—	" 526	" 1130	" 800	érk.) Székelyudvarhely	ind.	" 451	" 230	" 748	" —
—	" 725	" 130	" 1012	ind.) Brassó	érk.	Sz. 810	Sz. 100	Sz. 520	Sz. 926
Sz. 531	Sz. 1100	Sz. 245	Szv. 613	érk.) Sepsiszentgyörgy	ind.	" 647	" 1140	" 400	" 808
" 646	" 1218	" 359	" 730	érk.) Kovászna	ind.	" 526	" 1005	" 247	" 645
" 810	" 152	" 518	" 911	érk.) Kézdivásárhely	ind.	" 412	" 918	" 200	" 603
" 859	" 234	" 602	" 956	érk.) Bereczk	ind.	" —	" 734	" 1235	" 439
" 1023	" 400	" 730	" —						